

**Działania w ramach przygotowania i przeprowadzenia w 2022 r.
egzaminu czeladniczego dla młodocianych pracowników zatrudnionych
w celu przygotowania zawodowego u rzemieślników
będących uczniami szkół branżowych I stopnia**

Od 2022 r. obowiązują przepisy **art. 44q ustawy o systemie oświaty** (Dz. U. z 2020r. poz. 1327 ze zm.) - warunkujące ukończenie szkoły m.in. branżowej I stopnia nie tylko od uzyskania przez ucznia pozytywnych ocen klasyfikacyjnych, ale także od **przystąpienia do egzaminu czeladniczego**, jeśli uczeń jest młodocianym pracownikiem zatrudnionym w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy rzemieślnika. W przypadku nie przystąpienia do egzaminu uczeń powtarza ostatnią klasę swojej szkoły.

W tym kontekście prawnym od 2022 r. izby rzemieślnicze muszą organizować i ustalać terminy egzaminów czeladniczych w takim czasie, aby uczniowie szkół branżowych I stopnia **mogli przystąpić do egzaminu czeladniczego przed 15 czerwca**, bowiem posiedzenia rad pedagogicznych klasyfikacyjnych odbywają się zwykle w przedziale czasowym od 15 do 20 czerwca.

Zgodnie z § 11 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania [Dz. U. z 2019 poz.2010] - wiedza i umiejętności nabyte przez młodocianego podczas nauki zawodu sprawdzane są w **trakcie egzaminu**. Młodociany pracownik zatrudniony u pracodawcy będącego rzemieślnikiem zdaje egzamin kwalifikacyjny na tytuł czeladnika przeprowadzany przez komisję egzaminacyjną izb rzemieślniczych, zgodnie z przepisami w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych

Egzamin czeladniczy jest procesem związanym z procedurami sprawdzania wiedzy i umiejętności młodocianego, które szczegółowo są opisane w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U z 2017, poz. 89 ze zm.).

Młodociany pracownik w trakcie zdawania egzaminu czeladniczego **przystępuje do dwóch etapów egzaminu czeladniczego:**

- **etap praktyczny**
- **etap teoretyczny**

które z reguły odbywają się w różnym czasie i w różnych miejscach z uwagi na konieczność zabezpieczenia właściwych warunków zdawania 2 etapów egzaminu. Jednocześnie przepisy umożliwiają rozpoczęcie zdawania egzaminu czeladniczego od przystąpienia do etapu praktycznego lub etapu teoretycznego. Z reguły egzaminy takie rozpoczynają się **przystąpieniem do etapu praktycznego, stanowiącego jeden z elementów „egzaminu czeladniczego”**.

TERMINY ZŁOŻENIA wniosku do egzaminu czeladniczego:

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych

[Dz. U z 2017, poz. 89 z późn.zm.]- § 8 ust. 4 i ust. 4a :

- Młodociany pracownik, który ukończył naukę zawodu u rzemieślnika oraz doksztalcanie teoretyczne w szkole lub w formach pozaszkolnych - składa wniosek o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego **nie później niż trzy miesiące przed terminem zakończenia nauki zawodu u rzemieślnika.**
- **Młodociany pracownik**, który jest zatrudniony w celu nauki zawodu u rzemieślnika i jest **ucznem klasy III branżowej szkoły I** - składa wniosek o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego **nie później niż trzy miesiące przed terminem zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych w branżowej szkole I stopnia**, określonym w przepisach w sprawie organizacji roku szkolnego.

PROPONOWANE DZIAŁANIA:

15-20 czerwca 2022 r.	W tym terminie (<i>utarta praktyka</i>) odbywają się posiedzenia rad pedagogicznych tzw. klasyfikacyjnych i do tego czasu uczniowie-młodociani pracownicy muszą wykazać, że przystąpili do egzaminu czeladniczego (I lub II etap) (<i> rady klasyfikacyjne muszą odbyć się najpóźniej do końca roku szkolnego tj. do 31 sierpnia</i>)
do 1 marca 2022 r.	Młodociani pracownicy zatrudnieni u rzemieślników i będący uczniami klas III branżowych szkół I stopnia muszą, we właściwej izbie rzemieślniczej, złożyć wnioski o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego, aby przystąpić do egzaminu przed 15 czerwca
w terminie do 15 stycznia 2022 r.	Cechy w ramach sprawowanego (z upoważnienia izb rzemieślniczych) nadzoru nad przebiegiem przygotowania zawodowego młodocianych pracowników, przekażą do właściwych izb rzemieślniczych informacje nt.: liczby oraz danych dotyczących młodocianych pracowników-uczników klas III szkół branżowych I stopnia, którzy złożą wnioski o dopuszczenie do egzaminów czeladniczych, które rozpoczną się w okresie od 10 marca do 10 czerwca 2022 r., zawodów, w których realizują naukę, nazwy szkół branżowych I st., do których uczęszczają młodociani, terminów turnusów doksztalczających realizowanych dla w/w młodocianych pracowników w klasach wielozawodowych. Ustalenia te powinny być dokonane we współpracy ze szkołami, tak aby znaleźli się na nich również uczniowie, którzy nie mieli umów zawartych poprzez Cech (pomimo, że powinni).
w okresie od 15 stycznia 2022 r. do 1 marca 2022 r.	Cechy w ramach sprawowanego (z upoważnienia izb rzemieślniczych) nadzoru nad przebiegiem przygotowania zawodowego młodocianych pracowników udzielą pomocy młodocianym pracownikom w zakresie sporządzenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego [według nowego wzoru zawierającego podpis dyrektora szkoły oraz pieczętkę z adresem szkoły gdzie doksztalca się młodociany] . Wniosek wraz z załącznikami powinien trafić do izby najpóźniej do końca lutego. Należy wziąć pod uwagę, że ten termin przypada na okres ferii zimowych (corocznie ustalone).

	W roku szkolnym 2021/2022 MEiN przywrócił terminy ferii zimowych z podziałem na województwa: • kujawsko-pomorskie, lubuskie, małopolskie, świętokrzyskie, wielkopolskie - od 17 do 30 stycznia 2022 roku, • podlaskie, warmińsko-mazurskie - od 24 stycznia do 6 lutego 2022 roku, • dolnośląskie, mazowieckie, opolskie, zachodniopomorskie - od 31 stycznia do 13 lutego 2022 roku, • lubelskie, łódzkie, podkarpackie, pomorskie, śląskie - od 14 do 27 lutego 2022 roku.
Harmonogram terminów egzaminów rozpoczynających się w okresie: od 10 marca do 10 czerwca 2022 r.	Izby rzemieślnicze przygotowują harmonogram egzaminów czeladniczych, uwzględniając w pierwszej kolejności młodocianych pracowników od rzemieślników, którzy są uczniami szkoły branżowej I stopnia, planując terminy etapu praktycznego i terminu etapu teoretycznego w taki sposób, aby przystąpienie do egzaminu czeladniczego nastąpiło nie później niż do 10 czerwca 2022 r.
Wystawienie zaświadczenia o przystąpieniu do egzaminu czeladniczego Dostarczenie do szkół nie później niż 14 czerwca	Izba rzemieślnicza na podstawie dokumentacji sporządzonej przez komisje egzaminacyjne wystawia pracownikom młodocianym - uczniom klasy III branżowej szkoły I stopnia zaświadczenia o przystąpieniu do egzaminu czeladniczego (wzór ustalony przez ZRP). Zaświadczenie należy dostarczyć do szkół nie później niż 14 czerwca 2022 r. W dokumentacji przebiegu egzaminu czeladniczego izba odnotowuje fakt wystawienia zaświadczenia oraz pokwitowanie odebrania bądź nadania przesyłki. <i>Załącznik nr 3</i> <i>Wzór zaświadczenia</i>
Nauka zawodu młodocianego pracownika zorganizowana na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego	Nauka zawodu trwa nie dłużej niż 36 miesięcy, chyba że z uzasadnionych przyczyn została skrócona lub przedłużona. W przypadku młodocianych doksztalających się w szkołach branżowych I stopnia w umowach o pracę w celu przygotowania zawodowego okres nauki zawodu ustalany jest od 1 września pierwszego roku nauki do 31 sierpnia w trzecim roku nauki zawodu. Wiedza i umiejętności nabyte przez młodocianego podczas nauki zawodu są sprawdzane w trakcie egzaminu czeladniczego (§ 11. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania [Dz. U. z 2010 r. poz. 2010 z późn. zm.] Przystąpienie do egzaminu czeladniczego nie oznacza zakończenia nauki zawodu, bowiem trwa ona do daty wynikającej z umowy o pracę. Młodociani pracownicy, którzy przystępują do egzaminu czeladniczego w trakcie nauki w III klasie szkoły branżowej I stopnia, otrzymują świadectwa czeladnicze z datą 31 sierpnia, tj. zgodną z ustalonym okresem nauki zawodu.

(do zatwierdzenia w trybie uchwały Zarządu Związku Rzemiosła Polskiego , Warszawa, październik 2021 r.
